

4Hs matresa

Utvärdera en aktivitet

I det här dokumentet hittar du information och tips för att underlätta arbetet med att genomföra aktiviteter inom 4Hs matresa. Dokumentet riktar sig till arrangörer och ledarteam och kan användas som guide inför-, under- samt efter era aktiviteter tillsammans med dokumenten **Planera en aktivitet** och **Genomför en aktivitet**.

Innehållsförteckning

1. Inledning

1.1. Om 4H

1.2. 4Hs matresa

1.3. Att utvärdera en aktivitet

2. Utvärdera en aktivitet

2.1. För deltagare

2.2. För ledare

2.3. För arrangörer

1. Inledning

1.1. Om 4H

Vi är en barn- och ungdomsorganisation med en stor samt stark vision. Vi vill att alla barn och unga ska utvecklas till engagerade, välmående och ansvarstagande människor med respekt för omvärlden.

En organisation som idag engagerar oss barn och unga för att vi ska utvecklas för att nå vår fulla potential samtidigt som vi är med och bidrar till att andra barn och unga ska få en bättre samt mer meningsfull fritid.

Genom att utveckla våra medlemmars erfarenheter och kunskaper inom ledarskap, projektledning, intresse för demokrati och mycket mer bidrar vi till att alla barn och ungdomar utvecklas till engagerade, välmående och ansvarstagande människor med respekt för omvärlden.

För över 100 år sedan började man i vissa skolor inse vikten av "lära genom att göra". Hur praktiska moment i skolundervisningen ökade inläringen och utvecklingen hos barn och unga. 1902 grundades organisationen som snabbt skulle utvecklas till att bli en av världens största barn- och ungdomsorganisationer – 4H.

1918 nådde organisationen Sverige och sedan dess har många genom oss fått känna av pirret i magen som uppstår när man ska åka på läger. Tryggheten av att tillsammans med nya och gamla vänner sitta under en stjärnklar himmel till ett knastrande ljud av en lägereld. Spänningen i att för första gången få besöka och lära känna en ny kultur i ett annat land. Fått möjligheten att påverka och engagera sig i det en själv tycker är kul.

All vår verksamhet arrangeras och drivs av oss unga ideella medlemmar, vilket är helt fantastiskt ifall man kollar på storleken samt kvalitén på den verksamheten vi bedriver.

1.2. 4Hs matresa

Sedan 2018 har Hallands 4H arbetat med att tillgängliggöra 4Hs matskolor, ett koncept som tidigare var bundet till orter med hemkunskapssalar. I ett projekt med Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Leader och LLUH (Lokalt Ledd Utveckling Halland) tog man fram fem mobila kök för att 4H enkelt skulle kunna ta sig till fler olika platser och därmed nå fler barn och unga.

2022 utvecklades projektet än en gång när Sveriges 4H fick projektmedel från Svenskt Friluftsliv. På temat "äta ute" var nu målet att ta sig till 10 nya olika platser och med de mobila köken erbjuda fler barn och unga utomhusmatlagning tillsammans, samtidigt som 4H delar kunskap om allemansrätten samt friluftsliv för god hälsa.

För att ge projektet sin fulla potential skapades i Halland en ideell grupp bestående av medlemmar i åldern 13–15 år. Tillsammans med projektledaren för projektet har de i uppdrag att planera samt hålla i stora delar av aktiviteterna. Genom att vara en del av projektet får medlemmarna utveckla sitt personliga ledarskap och även med sig en del kunskaper kring projektledning. Gruppen får med sina aktiviteter kring mat och allemansrätt fler att intressera sig för 4H och bidrar till ett ökat engagemang bland andra ledare inom föreningen.

1.3. Att utvärdera en aktivitet

Det är viktigt att såväl deltagare, ledare och arrangörer utvärderar sina aktiviteter med matresan. Detta för att vi i projektet ska få förståelse för vad som fungerar bra och vad som fungerar mindre bra. Genom att utvärdera i samband med de olika aktivitetstillfällena ges dessutom både deltagare, ledare och arrangörer en chans att utvecklas i sitt personliga ledarskap och med reflektion lära sig av sina erfarenheter. Det är också ett bra sätt för ledare att få feedback från deltagarna och se hur de upplevde aktiviteten.

Hur utvärderingen ser ut för de olika målgrupperna deltagare, ledare och arrangör, kan skilja sig något. En utvärdering för deltagare kan till exempel innehålla frågor som rör deras upplevelse av aktiviteten, hur de fick nya kunskaper och erfarenheter, om de tyckte att det var roligt och engagerande, samt om de tror att de har lärt sig något.

För ledare kan utvärderingen istället innehålla frågor om hur de upplevde att leda aktiviteterna, hur de fann att de fick hjälp och stöd, om de hade tillgång till de verktyg och resurser som krävdes samt hur de tror att deltagarna har utvecklats genom aktiviteten.

I en utvärdering för arrangörer kan det vara mer fokus på frågor om vilka mål de hade med aktiviteten. Arrangörer kan då reflektera över vilka resurser de hade tillgång till, hur de bedömde att de kunde nå sina mål, om de upplever att de nått dessa och om de har några förslag på förbättringar för kommande aktiviteter i 4H.

För ledare och arrangörer, vilka ofta utgör olika typer av team, är det en bra idé att utöver den enskilda reflektionen, även utvärdera tillsammans i gruppen. Då får gruppen utrymme för reflektion kring samarbete och ansvarsfördelning samtidigt som det ges tid för feedback och uppmuntran. Utvärdering i ledar- och arrangörsteam är bra på många olika sätt, framförallt blir det då oftast enklare att få en tydligare bild av start och slut i aktiviteten eller projektet. Genom tydliga start och slutpunkter bidrar vi till ett mer hållbart engagemang eftersom det för individen eller gruppen på det sättet blir mer förutsägbart samt enklare att gå vidare efter genomförd aktivitet.

2. Utvärdera en aktivitet

För deltagare

Det är viktigt för 4H att så många som möjligt av de som deltagit i en aktivitet med matresan, svarar på den utvärdering som görs. Därför är det viktigt att tänka på den målgrupp som man vänder sig till. En utvärdering för barn- och ungdomar bör vara särskilt tydlig och enkel. Man kan välja att använda olika typer av metoder för att samla information, såsom frågeformulär, intervjuer och öppna övningar i samband med aktiviteten. Deltagarutvärderingen utförs av dig som ledare eller arrangör och väljer ni att använda ett frågeformulär finns exempel som ni antingen kan välja att utgå från helt eller hämta inspiration från. Om ni samlar in utvärderingsmaterial via formulär eller enkät, tänk på att den då gärna får vara anonym.

Exempel på frågeformulär

Rubrik: Utvärdering 4Hs matresa, **datum för aktiviteten**

Fråga 1: Vad tycker du om aktiviteten som helhet?

Skala: 1 (inte bra) – 5 (jättebra)

Fråga 2: Stämde aktiviteten överens med dina förväntningar?

Skala: 1 (nej) – 5 (ja)

Fråga 3: Kände du dig engagerad och inkluderad under aktiviteten?

Skala: 1 (nej inte alls) – 5 (ja hela tiden)

Fråga 4: Kände du att ledaren såg och hörde dig?

Skala: 1 (nej inte alls) – 5 (ja hela tiden)

Fråga 5: Var det lätt att förstå och hänga med i allt?

Skala: 1 (nej inte alla) – 5 (ja hela tiden)

Fråga 6: Vad tycker du om maten som lagades?

Textsvar

Fråga 7: Vad tycker du om de olika lekar vi gjorde?

Textsvar

Fråga 8: Hur roligt var det att delta i en aktivitet med 4Hs matresa?

Skala: 1 (inte så roligt) – 5 (jätteroligt)

Fråga 9: Vad var det bästa med att delta?

Textsvar

Fråga 10: Finns det något som du tyckte var mindre bra under aktiviteten?

Textsvar

Fråga 11: Vad kan förbättras till nästa gång?

Textsvar

Fråga 12: Vad var det som gjorde att du ville delta i en aktivitet med 4Hs matresa?

Textsvar

Fråga 13: Skulle du vilja delta igen?

Svarsalternativ: Ja, Nej, Vet ej

Fråga 14: Vad tror du att du har lärt dig av att delta?

Textsvar

Fråga 15: Vill du skicka med något till ledarna?

Textsvar

Exempel på text vid utskick av frågeformulär:

"Hej och stort tack för att just du deltagit i en aktivitet med 4Hs matresa! Ditt intresse är av stor betydelse för oss vi hoppas att du fick en bra upplevelse av aktiviteten. Vår förhoppning är att matresan ska ta fler nya vägar framöver och för att göra det hela ännu bättre vore vi mycket tacksamma om du tog dig tid att fylla i vår utvärdering. Den tar inte så lång tid, men gör stor skillnad för kommande aktiviteter med Matresan.

Utvärderingen hittar du här:

[Utvärdering 4H:s matresa, datum](#)

Bästa hälsningar,

Namn Förnamn med ledargruppen

4Hs matresa

Hallands 4H"

För ledare

Att ledare utvärderar sina aktiviteter är minst lika viktigt som att deltagarna gör det. För att alla ledare ska känna sig motiverade att delta i utvärderingen kan det vara viktigt att utvärderingsfrågorna har ett konkret syfte och att ledare som deltar ges någon form av uppmuntran eller belöning i anknytning till att den genomförs.

Ledare bör göra sin utvärdering både enskilt och tillsammans. Enskild utvärdering kan ske direkt efter att aktiviteten är genomförd då minnena ännu är färska. Den gemensamma utvärderingen i ledarteamet kan vara bra att göra lite senare, då man har hunnit fundera över aktiviteten och fått lite mer distans till den. Utvärderingen kan göras både digitalt och på plats fysiskt. Hur ni som team väljer att göra er utvärdering beror på vad som passar er bäst, det viktiga är att utvärderingen känns bra samt fungerar för alla i teamet.

Ett sätt att underlätta arbetet kan vara att fylla i utvärderingen digitalt först för att sedan läsa igenom samt reflektera kring svaren tillsammans på plats.

Exempel på frågor att reflektera kring:

- Vilka var de mest positiva och minnesvärda delarna av aktiviteten?
- Vilka utmaningar stötte du på när ni ledde aktiviteten?
- Hur gick det för dig att hantera utmaningarna som uppstod under aktiviteten?
- Vilka förbättringar skulle kunna göras för att förbättra aktiviteten?
- Vilka förbättringar skulle kunna göras för att förbättra ledaruppdraget?
- Hur upplever du som ledare att du fick stöd och hjälp kring aktiviteten?

- Vilka verktyg och resurser användes för att planera och genomföra aktiviteten?
- Hur upplevde du att deltagarna utvecklades genom aktiviteten?
- Vilka är de viktigaste lärdomarna som du tar med dig från aktiviteten?
- Vilka nya möjligheter skulle kunna utnyttjas?
- Vilka hinder fanns det för att genomföra aktiviteten?
- Hur kunde ni som ledarteam samarbeta för att få aktiviteten att fungera så bra som möjligt?
- Vilka förbättringar kunde ledarteamet ha gjort för att göra aktiviteten ännu bättre?

För arrangörer

Precis som med deltagare och ledare är det också viktigt att arrangörer utvärderar aktiviteterna i matresan. För att alla arrangörer ska känna sig motiverade att delta i utvärderingen kan det vara viktigt att utvärderingsfrågorna har ett konkret syfte och att arrangörer som deltar ges någon form av uppmuntran eller belöning i anknytning till att den genomförs.

Arrangörer bör göra sin utvärdering både enskilt och tillsammans. Enskild utvärdering kan ske i närhet med att aktiviteten är genomförd då minnena ännu är färska. Den gemensamma utvärderingen i arrangörsteamet bör göras i någon form av samspel med ledarna och kan vara bra att göra lite senare, då man har hunnit fundera över aktiviteten och fått lite mer distans till den. Utvärderingen kan göras både digitalt och på plats fysiskt. Hur ni som team väljer att göra er utvärdering beror på vad som passar er bäst, det viktiga är att utvärderingen känns bra samt fungerar för alla i teamet.

Ett sätt att underlätta arbetet kan vara att fylla i utvärderingen digitalt först för att sedan läsa igenom samt reflektera kring svaren tillsammans på plats.

Exempel på frågor att reflektera kring:

- Vilka var de mest positiva och minnesvärda delarna av aktiviteten?
- Vilka utmaningar stötte du på när du arrangerade aktiviteten?
- Hur gick det för dig att hantera utmaningarna som uppstod i samband med aktiviteten?
- Vilka mål hade du med aktiviteten?
- Vilka resurser hade du tillgång till för att planera och genomföra aktiviteten?
- Upplever du att nådde dina mål?
- Vilka förbättringar skulle kunna göras för att nå ännu bättre resultat nästa gång?
- Vilka är de viktigaste lärdomarna som du tar med dig från aktiviteten?
- Vilka andra verktyg och resurser skulle kunna användas för att förbättra aktiviteten?
- Vilka kunskaper eller erfarenheter krävdes för att planera och genomföra aktiviteten?
- Vilka var de viktigaste insikterna som du tog med dig från aktiviteten?
- Vilka nya möjligheter skulle kunna utnyttjas för att förbättra aktiviteten?